

UCHWAŁA NR
RADY GMINY KULESZE KOŚCIELNE

z dnia

w sprawie aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Kulesze Kościelne na lata 2016 - 2024

Na podstawie art.18 ust 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 16b i art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) uchwała się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kulesze Kościelne na lata 2016 – 2024 uchwalonej uchwałą Rady Gminy Kulesze Kościelne nr XVI/88/2016 z dnia 24 listopada 2016 r. w zakresie Rozdziału II.2 Harmonogram realizacji strategii na lata 2021-2024, który otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej Uchwały.

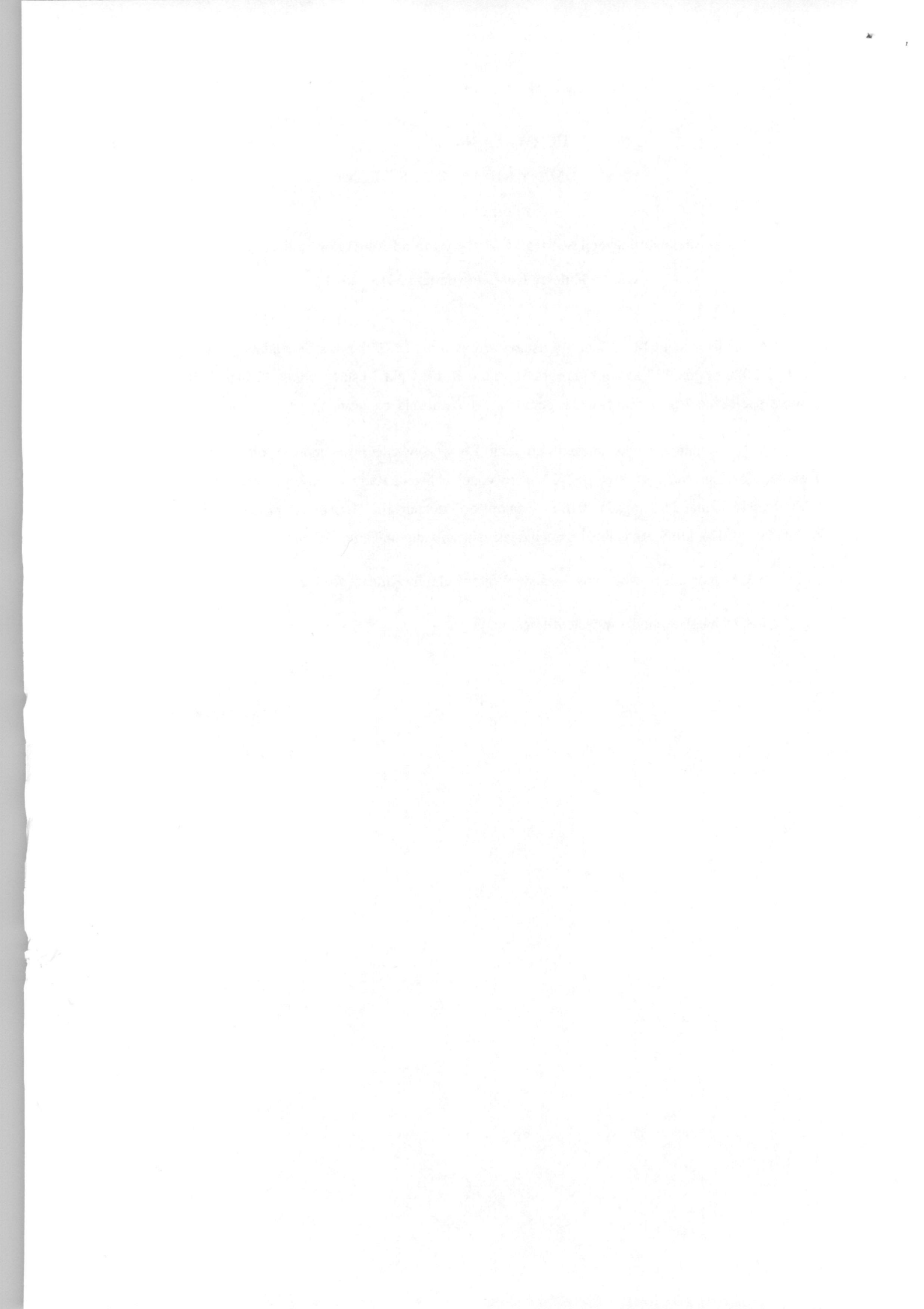
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kulesze Kościelne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Kossakowski

Sprawdzono pod względem
formalnym i merytorycznym
dn. 2020-12-15
Agnieszka Borysiuk
RADCA PRAWNY

Rozdział II.2 HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2021-2024

Zgodnie z zapisami aktualizacji i zarządzania Strategią za wprowadzanie zmian w dokumencie strategicznym odpowiada Koordynator realizacji Strategii, czyli GOPS w Kuleszach Kościelnych. Zmiany są proponowane przez Koordynatora i zatwierdzane przez Radę Gminy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest poddawana przeglądowi oraz aktualizacji minimum raz na 4 lata. Po wprowadzeniu zmian w strategii Koordynator zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom informację o dokonanej aktualizacji strategii.

GOPS w Kuleszach Kościelnych dokonał analizy tendencji i wniosków w zakresie problemów społecznych, zgodnie z art. 16 b ustawy o pomocy społecznej. Koordynator oparł informację o Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2018-2019, a także o materiały sprawozdawcze, będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub udostępnione przez GUS, Urząd Gminy, PUP, bazy danych systemu pomocy społecznej.

Ocena wraz z rekomendacjami była podstawą do planowania kolejnego harmonogramu strategii na lata 2021-2024.

PROGNOZA I TENDENCJE ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Istniejące zasoby pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych pozostają na poziomie zaspakajania potrzeb mieszkańców gminy.

Według stanu na 31.12.2019, liczba ludności gminy Kulesze Kościelne wyniosła 3 113 osób, z czego 49,3% stanowiły kobiety, a 50,7 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 5,44% ludności powiatu, 0,26 % ludności województwa.

W przeciągu ostatnich 5 lat liczba ludności spadła o **71 osób**, z 3 184 w roku 2015 do 3 113 w roku 2019.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco:

osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,02 %,

osoby w wieku produkcyjnym 59,1 %,

a w wieku poprodukcyjnym 19,88 %.

- **Prognozy i tendencje demografii dla gminy są nadal niekorzystne.** W odniesieniu do ogólnopolskiej tendencji, znacznego powiększania się grupy osób w wieku senioralnym, gmina wykazuje podobne tendencje.

Grupa seniorów, której liczba ulega wzrostowi najbardziej dynamicznie, z perspektywy systemu zabezpieczenia społecznego wymaga dostosowania do jej potrzeb odpowiedniej sfery usług społecznych. Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji może przyczynić się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności – obecnie **prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55 roku życia.** Proces starzenia się lokalnej społeczności wynika także skądinąd z pozytywnej przesłanki – wydłużania się średniego czasokresu życia.

W odpowiedzi na potrzeby seniorów¹w, gmina prowadzi usługi na rzecz osób starszych, w tym Klub Seniora „Młodzi Duchem” w ramach Centrum Kulturalno-Edukacyjnego w Kuleszach Kościelnych. Poza Klubem Seniora dla aktywnych działań społeczności lokalnej funkcjonują w Centrum:

- Zespół taneczny „Magnetic ”
- Zespół taneczny „Cosmo”
- Zespół taneczny „Magnusie”

- Koło Gospodyń Wiejskich „Kulesianki”
- Zespół muzyczny „Kulesianki Band”.

Mieszkańcy gminy Kulesze Kościelne zawarli w 2019 roku 10 małżeństw, co odpowiada 3,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa podlaskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski.

Gmina Kulesze Kościelne miała w roku 2019 ujemny przyrost naturalny wynoszący -9.

W 2019 roku urodziło się 35 dzieci, zmarło 44 osoby. Przyczyny zgonów w latach 2018-2019: 47,2% spowodowanych było chorobami układu krążenia, 22,6% stanowiły choroby nowotworowe, a 6,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego.

Na 1000 ludności gminy Kulesze Kościelne przypada 14.29 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa podlaskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

W 2019 roku zarejestrowano 12 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 44 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Kulesze Kościelne -32¹.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Kulesze Kościelne wynosiło w 2019 roku 4,4% (5,7% wśród kobiet i 3,4% wśród mężczyzn). Utrzymuje się na podobnym poziomie od 3 lat, dla porównania i tendencji :

w roku 2017 wynosiło 5%, co stanowiło 67 osób

w roku 2018 wynosiło 4%, co stanowiło 61 osób

w roku 2019 wynosiło 4,4%, co stanowiło 65 osób.

Stopa bezrobocia w powiecie wysokomazowieckim na koniec listopada 2019 r., liczona jako procentowy udział bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności zawodowo czynnej, kształtowała się na poziomie 5,6% i była jedną z trzech najniższych w województwie podlaskim (powiat suwalski – 3,9%, powiat bielski – 4,7%). Stopa bezrobocia w listopadzie 2019 roku osiągnęła jedną z najniższych wartości w 28 - letniej historii bezrobocia rejestrowanego w powiecie.²

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kulesze Kościelne 80 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 27 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -53.

61,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kulesze Kościelne pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo),

17,0% w przemyśle i budownictwie,

a 7,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja)

1,1% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa, ubezpieczeniowa, rynku nieruchomości).

W grupie bezrobotnych nadal znaczny odsetek - 90% osoby stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (w roku 2019 jedynie 2 osoby z terenu gminy Kulesze Kościelne posiadały prawo do zasiłku dla bezrobotnych).

Dane dotyczące bezrobocia powinny znaleźć odzwierciedlenie w planowanych działaniach ekonomii społecznej i aktywnej integracji, w tym we wspólnych projektach z partnerami, PUP, LGD na rzecz grup wykluczonych z rynku pracy.

Odczuwalny problem osób bezrobotnych i ich rodzin skłania do korzystania z pomocy społecznej. W roku **2019** z tego tytułu skorzystało z pomocy GOPS w Kuleszach Kościelnych 18 rodzin.

GOPS współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy przy organizowaniu prac społecznie użytecznych, wielu programów i projektów skierowanych do grup szczególnie dotkniętych pozostawianiem bez pracy.

W 2019 roku w gminie Kulesze Kościelne stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 32 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 10,41 przestępstw. **Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa podlaskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Polski.** W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Kulesze Kościelne najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 5,80 (wykrywalność 67%) oraz przeciwko mieniu - 3,33 (wykrywalność 46%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,63 (99%), o charakterze gospodarczym - 1,17 (67%).³

Wsparcie z pomocy społecznej w gminie Kulesze Kościelne w 2019 roku uzyskało 116 osób, co stanowiło 2,7 % wszystkich mieszkańców gminy⁴.

W stosunku do 2018 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia **zmniejszyła** się o 10 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 4 rodziny. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 77 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2018 o 6 osób.

W gminie Kulesze Kościelne najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2019 roku były kolejno:

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- 24 rodziny

długotrwała lub ciężka choroba – 21 rodzin, niepełnosprawność-10 rodzin

bezrobocie- 18 rodzin

ubóstwo – 14 rodzin.

Do tych grup należy kierować w najbliższym czasie rozwiązania pomocowe.

GOPS kontynuował w roku 2019 usługi opiekuńcze specjalistyczne. Gmina dotąd nie umieszczała osób w Domu Pomocy Społecznej

³ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kulesze_Koscielne_2019

⁴ OZPS gminy za 2019 rok, GOPS w Kuleszach Kościelnych

GOPS w Kuleszach Kościelnych udzielał też wsparcia w formie posiłków 75 dzieciom w ramach programu: Posiłek w szkole i w domu, realizował programy osłonowe.

Zatrudniony w GOPS asystent rodziny współpracował w roku 2019 z 6 rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze na terenie gminy.

REKOMENDACJE:

- W związku z kolejnymi latami spadku mieszkańców gminy oraz ujemnym przyrostem naturalnym władze samorządowe i instytucje gminno-powiatowe muszą dążyć do wzmacniania potencjału gospodarczego i warunków życia dla osób młodych, przeciwdziałać utrzymującemu się długotrwale bezrobociu.
- Zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej będzie rosło w szczególności wśród osób w wieku poprodukcyjnym, w tym na usługi opiekuńcze i specjalistyczne.
- Niezbędne jest kontynuowanie działań z osobami starszymi w miejscu ich zamieszkania, osób samotnie mieszkających i mających problemy z zaspokojeniem swoich bieżących potrzeb.
- Ważna jest kontynuacja wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo - wychowawczych poprzez utrzymanie zatrudniania asystenta rodziny oraz zapewnienie środków na współfinansowanie w przypadku pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej.
- Kontynuacja aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez realizację programów osłonowych – dożywiania dzieci i młodzieży, osób starszych, w oparciu o partnerstwo i współpracę podmiotów chętnych do realizowania działań na rzecz społeczności lokalnej.
- Potrzebne jest wspieranie osób chorych, starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji i w funkcjonowaniu w środowisku lokalnym. Należy budować partnerstwa instytucji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- Należy aktywizować społeczność lokalną do aktywności oraz stwarzać warunki dla profilaktyki zdrowia w sołectwach i miejscowości gminnej.

Wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność rozwoju działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości.

Na podstawie prezentowanych powyżej zjawisk społecznych, ich tendencji i prognoz, a także rozpoznanych przez GOPS w Kuleszach Kościelnych potrzeb, dokonano weryfikacji kierunków działania w prezentowanym poniżej w harmonogramie na lata 2021-2024.

2. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2021-2024

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁANIA / SPOŚÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	RAMY FINANSOWE
I WZMACNIANIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO GMINY W WARUNKACH ZRÓWNOWAŻONEGO O ROZWOJU.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. 2. Rozwój przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów i produktów 3. Rozwój i promocja produktów lokalnych. 4. Modernizacja zasobów gospodarczych i infrastrukturalnych. 5. Wspieranie nowoczesnego rolnictwa i pozarolniczego rozwoju wsi. 6. Realizacja celowych projektów ukierunkowanych na bezrobotną młodzież, kobiety i osoby w wieku 50+. 7. Doradztwo i pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej-pozarolniczej. 8. Rozwój ekonomii społecznej. 9. Wdrażanie programów aktywności lokalnej o charakterze społecznym, zawodowym i edukacyjnym. 10. Podnoszenie kompetencji kadr samorządowych, urzędów pracy i pozarządowych, w tym lokalnych liderów. 11. Podjęmowanie działań z wykorzystaniem programów i projektów finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych ukierunkowanych na zmniejszenie poziomu bezrobocia. 	<p>Wdrożenie projektów w obszarze rynku pracy</p> <p>Liczba działań wspierających rolników i ich rodziny/gospodarstwa.</p> <p>Liczba partnerskich przedsięwzięć.</p> <p>Liczba działań ekonomii społecznej.</p> <p>Liczba szkoleń dla kadr i liderów.</p>	<p>PROW, EFS, EFRR, budżet gminy, powiatu, PUP, województwa, środki ngo, LGD Brama na Podlasie</p>

<p>II</p> <p>STWORZENIE SYSTEMU WSPARCIA</p> <p>I</p> <p>USŁUG SPOŁECZNYCH SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie aktywności oraz integracji społeczności lokalnej. 2. Wzrost poziomu edukacji, wzbogacenie oferty przedszkolnej 3. Rozwój sportu i rekreacji w gminie. 4. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców. 5. Rewitalizacja społeczna w sołectwach. 6. Kultywowanie tradycji i dziedzictwa narodowego. 7. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji i w funkcjonowaniu w środowisku lokalnym. 8. Rozwój usług społecznych i wsparcia na rzecz rodzin, w tym poradnictwa. 9. Realizacja projektów, programów i konkursów sprzyjających poprawie warunków życia mieszkańców. 10. Rozwój inicjatyw lokalnych. 11. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań społecznych. 12. Realizacja projektów z organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstwa, z wykorzystaniem zewnętrznych środków finansowych 13. Podejmowanie przedsięwzięć sprzyjających poprawie warunków życia mieszkańców, w tym związanych z rozbudową i modernizacją infrastruktury społecznej. 14. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. 15. Realizacja Programu Wspierania Rodziny i Pieczy zastępczej 	<p>Liczba rodzin objętych pomocą.</p> <p>Liczba programów, zajęć edukacyjnych skierowanych do rodziców/społeczności lokalnej.</p> <p>Liczba programów, projektów, wydarzeń profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do osób chorych, starszych, niepełnosprawnych.</p> <p>Liczba inicjatyw.</p>	<p>PROW, EFS, EFRR, budżet gminy, powiatu, PUP, województwa, środki ngo, LGD Brama na Podlasie</p>
		<p>Wskaźniki zgodnie z zapisami w programach w pkt 14-17</p>	

	w gminie. 16. Realizacja Programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 17. Realizacja Gminnego Programu Współpracy z NGO.		
--	--	--	--

Realizacja strategii może odbywać się równocześnie przy wykorzystywaniu i budowaniu nowych programów celowych, projektów lokalnych, programów aktywności lokalnej w obszarach zdefiniowanych w dokumencie.

Opracowanie aktualizacji:
Koordynator Strategii – GOPS w Kuleszach Kościelnych

